

“ΔΩΡΟΘΕΑ ΑΗΓΚΕΡΜΑΝ,,

ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΓΚΕΡΑΡΤ ΧΑΟΥΠΤΑΝ

Μία πρεμιέρα πραγματικῶς πρωτοφανῆς διὰ τὴν Βιέννην. Ἡ πλατεία, ἀσφυκτικῶς γεμάτη καὶ ἀνυπόμονη, εἶχε μεταξύ των θεατῶν καὶ ξένους, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ πρωτεύουσα τῆς Αὐστρίας ἦτον ἐκείνο τὸ βράδυ τὸ κέντρον τοῦ φιλολογικῆ κόσμου. Χειροκροτήματα παταγωδῆ καὶ ἐπίμονα μέχρις ὅτου ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ σκηνῆς ὁ συγγραφεὺς καὶ ὁ σκηνοθέτης τοῦ Μᾶξ Ράινχαρτ.

Ὁ Γκέραρτ Χάουπταν ἐδημιούργησε καὶ πάλιν, ὅπως μὲ τὸ δράμα τοῦ «Ρόζα Μπέργτ» τὴν τύχην μιᾶς γυναικός. Καὶ πάλιν ἐπανερχεται, ἔστω καὶ παταγᾶ, εἰς τὴν πατρίδα Σιλεσία, ποῦ τοῦ ἐπρομήθευσε πάντοτε τὰς καλλιτέρας ὑποθέσεις. Ἐκεῖ ἡ Δωροθέα Ἄνγκερμαν εἶνε κόρη ἐνὸς ἱερέως φυλακῶν, ἐλεεινοῦ ὕλιστοῦ καὶ ἐγωῖστοῦ, ὅπως ἀντιλέτου πρὸς τὸν νέον φιλόλογον, τὸν ἀτολμον διδασκαλόν διδάσκαλον τοῦ σχολείου, ὁ ὁποῖος πάντοτε συγκρούεται μὲ τὴν σκληρὰν πραγματικότητά.

Ὁ δειλὸς αὐτὸς τύπος ἀγαπᾶ μὲ ὅλην τὴν θερμότητα τῆς καρδιᾶς του τὴν κόρην τοῦ πάστορος. Ἡ Δωροθέα μολονότι φαίνεται πῶς συμμερίζεται τὸ κίθημά του, δὲν δυσκολεύεται νὰ πέσῃ εἰς τὴν ἀγκαλιὰ ἐνὸς ἐλεεινοῦ ὑποκειμένου, ἐνὸς μαγείρου ποῦ ἐξακαθεῖ περίεργη γοητεία εἰς τὰ κορίτσια. Καὶ ἡ Δωροθέα εἶνε θῦμα τοῦ κατὰ μίαν περίεργον περὶ πτωσιν παθολογικῆς ὑποταγῆς, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ τὴν ἀτυχῆ κόρην εἰς τὴν ἀθλιότητα, εἰς τὸ ἐγκλημα, εἰς τὸν θάνατον.

Ὁ τραγὸς καὶ ἐγωῖστος Ἄνγκερμαν μόλις ἔμαθε τὴν ντροπὴ τῆς κόρης του, τὴν κ ο υ κ ο υ λ ὶ ω ν ε ι μὲ τὸν μάγειρον καὶ ἐξαποστέλλει καὶ τοὺς δύο εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου συνεχίζεται ἡ δυστυχία τῆς Δωροθέας, καὶ ὅπου ἀναγκάζεται νὰ σκοτώσῃ τὸν μυστηριώδη τύπον τοῦ μαγείρου, διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν ἀνυπόφορον ἐριζήτην τῆς δουλικῆς ὑποταγῆς.

Ἀκολούθως ἡ Δωροθέα ἐπιστρέφει εἰς τὴν πατρίδα τῆς συντετριμμένη, ἕνα κουρέλι ἀνθρώπινο ποῦ τριγυρίζει, ποῦ τὸ μόνον ποῦ ξέρει εἶνε πῶς εἶνε θῦμα. Ἀπελπισμένη τέλος δίνει τέλος εἰς τὴν ἐλεεινὴν ζωὴ τῆς.

Ἡ γενικὴ γραμμὴ τοῦ ἔργου εἶνε ἀφηγηματικὴ, ἀλλὰ κατὰ τὸν ὑπέροχον τρόπον τοῦ Χάουπταν, ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος γχωρίζει τὸ μυστικὸ νὰ συγκινῆ, νὰ συγκλονίζῃ καὶ νὰ προκαλῆ τὸν παλμὸν εἰς τὰς καρδιὰς τῶν θεατῶν καὶ τὸ μίλημα εἰς τὰς ψυχὰς των.

Ἡ πρώτη πράξις διακρίνεται διὰ τὴν ποικιλίαν τῆς, ἡ δευτέρα εἶνε τεχνικῶς ὑπέροχος, γεμάτη πάθος καὶ δραματικὴν ἐντασιν, καὶ ἡ τρίτη συναρπάζει καὶ συγκινεῖ μὲ τὸ μοτίβο τῆς παθητικῆς νοσταλγίας τῆς Δωροθέας, ποῦ μοιάζει μὲ ἤχους λαϊκῶν τραγουδιῶν. Τὸ ὑπόλοιπο τοῦ ἔργου δὲν προσθέτει καὶ πολὺ εἰς τὸ ὕψος τῆς ὑποθέσεως.

Ὁ Μᾶξ Ράινχαρτ προσεπάθησε μὲ τὴν σκηνοθεσίαν του νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἔργον καθὲς δυνατὴν ἐντασιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει μέχρις τέλους.

Ἡ ὑποθεσίσα τὸν ρόλον τῆς Δωροθέας καλλιτέχνις Ντάνυ Σέρβας παρουσίασεν ἕνα κράμα περιέργου καὶ συνάμα ἐνδιαφέροντος Γκρέτχεν καὶ Ὀφελίας, μίαν ἰσχυρὰν ἐκτέλεσιν, ποῦ παρουσίασε πολλὰ δυσκόλως ἐρευνώμενα σημεῖα τοῦ εἰσωτερικοῦ κόσμου τῆς γυναικείας ὑπάρξεως.

Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις θεαταίωνι μεγάλην ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου. Ὁ Γκέραρτ Χάουπταν ἐκλήθη κατ' ἐπανάληψιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπὸ τὰ θεαλλῶδη χειροκροτήματα τοῦ ἐνθουσιασμένου ἐκλεκτοῦ κοινού.

ΜΑΡΙΑ Π. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΥ